

Det tyske »Forsvarsbidrag«.

Den 3. Juli 1913 blev en betydningsfuld Dag i den tyske Rigslovgivnings Historie. Paa denne Dag emanerede nemlig for det første Loven om den vældige Udvidelse af den tyske Hær og dernæst det Kompleks af Love, hvorved der skaffes Dækning for de forøgede Forsvarsudgifter.

Hærens Fredsstyrke er forøget fra 544000 til 661000 Mand, Fodfolksbataljonernes Antal fra 651 til 669, Rytterieskadronernes fra 516 til 550, Fodartilleribataljonernes fra 48 til 55, Pionerbataljonernes fra 33 til 44 og endelig er Transport- og Træntropperne forøgede fra 43 til 57 Bataljoner. Denne Udvidelse af Hærens Kadrer kræver en Forøgelse af Forsvarsudgifterne med henimod 200 Mill. Mark aarlig samt rundt regnet en Milliard Mark én Gang for alle.

De vedvarende Udgifter skal afholdes dels ved Hjælp af en ny Skat, hvis officielle Benævnelse »Besitzsteuer« kun er et ufuldkomment Udtryk for Skattens virkelige Karakter (en almindelig Afgift af Formueforøgelse), dels ved en Række Ændringer i allerede bestaaende Skatter. Den Milliard Mark, som kræves til Dækning af Udgifter én Gang for alle, skal tilvejebringes ved et saakaldet Forsvarsbidrag (»Wehrbeitrag«), der betales i 3 Rater i Aarene 1914—16. Om dette Forsvarsbidrag, som i flere Henseender frembyder Interesse, handler de følgende Linjer.

Det tyske »Forsvarsbidrag«.

Den 3. Juli 1913 blev en betydningsfuld Dag i den tyske Rigslovgivnings Historie. Paa denne Dag emanerede nemlig for det første Loven om den vældige Udvidelse af den tyske Hær og dernæst det Kompleks af Love, hvorved der skaffes Dækning for de forøgede Forsvarsudgifter.

Hærens Fredsstyrke er forøget fra 544000 til 661000 Mand, Fodfolksbataljonernes Antal fra 651 til 669, Rytterieskadronernes fra 516 til 550, Fodartilleribataljonernes fra 48 til 55, Pionerbataljonernes fra 33 til 44 og endelig er Transport- og Træntropperne forøgede fra 43 til 57 Bataljoner. Denne Udvidelse af Hærens Kadrer kræver en Forøgelse af Forsvarsudgifterne med henimod 200 Mill. Mark aarlig samt rundt regnet en Milliard Mark én Gang for alle.

De vedvarende Udgifter skal afholdes dels ved Hjælp af en ny Skat, hvis officielle Benævnelse »Besitzsteuer« kun er et ufuldkomment Udtryk for Skattens virkelige Karakter (en almindelig Afgift af Formueforøgelse), dels ved en Række Ændringer i allerede bestaaende Skatter. Den Milliard Mark, som kræves til Dækning af Udgifter én Gang for alle, skal tilvejebringes ved et saakaldet Forsvarsbidrag (»Wehrbeitrag«), der betales i 3 Rater i Aarene 1914—16. Om dette Forsvarsbidrag, som i flere Henseender frembyder Interesse, handler de følgende Linjer.

Forsvarsbidraget er en ekstraordinær Indtægts- og Formueskat, der dog paa Grund af de meget højt liggende Skatteminima kun rammer den mere velstillede Del af Befolkningen. At Skattenavnet ikke er anvendt, kan for saa vidt være rigtigt nok, som de i visse Tilfælde meget høje Skattesatser utvivlsomt vil bevirke, at Forsvarsbidraget ofte vil komme til at virke delvis som en Formuekonfiskation.

Forsvarsbidraget paalignes dels i Forhold til Nettoindtægten, dels i Forhold til Formuen, men de to Ligningsgrundlag er kombinerede paa en ejendommelig Maade.

Indtægter, som ikke overstiger 5000 Mark, er skattefri. Indtægtsskatten udgør for Indtægter indtil 10000 Mark 1 $\frac{0}{10}$, hvorefter Skattesatsen stiger gennem 15 Trin til 8 $\frac{0}{10}$ for Indtægter over 500000 Mk. Formueskatten rammer ikke Formuer indtil 10000 Mark; for Formuer over denne Grænse udgør Skatten 0,15 $\frac{0}{10}$ af de første 50000 Mark, 0,35 $\frac{0}{10}$ af de næste 50000 Mk., 0,5 $\frac{0}{10}$ af de følgende 100000, 0,7 $\frac{0}{10}$ af de derefter følgende 300000 osv.; den højeste Formueskattesats er 1,5 $\frac{0}{10}$, som svares af det Beløb, hvormed en Formue overstiger 5 Mill. Mk.

Ved den samtidige Benyttelse af disse Skatteskalaer anvendes imidlertid visse Modifikationsregler.

For det første fastsætter Loven, at naar der baade er skattepligtig Formue og skattepligtig Indtægt, foretages der i Indtægten et skattefrit Fradrag, svarende til 5 $\frac{0}{10}$ af den skattepligtige Formue. Hvis der efter dette Fradrag bliver en Rest tilbage, er denne skattepligtig, selv om den er under 5000 Mk.; hvis Resten er under 1000 Mk., er den dog skattefri.

Dernæst er det bestemt, at naar Indtægten ikke overstiger 2000 Mk., forhøjes den skattefri Formuegrænse til 50000 Mk., og hvis Indtægten er mellem 2000 og 4000 Mk., er Formueskattens Minimumsgrænse 30000 Mk.

Hvorledes hele dette indviklede Apparat kommer til at virke, ses lettest ved nogle Eksempler.

Lad os først tage en Mand med en Indtægt af 5000 Mark. Hvis han ingen Formue har, eller hvis hans Formue ikke overstiger 10000 Mark, bliver han skattefri. Har han en Formue af 50000 Mark, kommer han til at betale 75 Mk. i Skat, d. v. s. $1,5\%$ af Indtægten. Hvis hans Formue udgør 100000 Mk., bliver Skatten 250 Mk. eller 5% af Indtægten.

Lad nu Mandens Indtægt stige til 10000 Mk., og lad dette Beløb være ren Arbejdsindtægt. Skatten bliver da kun 100 Mk. eller 1% af Indtægten. Hvis der er 100000 Mk. Formue, betales der af de 10000 Mk. kun 50 Mk. i Indtægtsskat, men desuden 250 Mk. i Formueskat, og den samlede Skat udgør 3% af Indtægten.

En Mand med 25000 Mk. Indtægt og 500000 Mk. Formue kommer ikke til at betale Indtægtsskat, men 2850 Mk. i Formueskat, hvilket er $11,4\%$ af Indtægten. Hvis han med samme Formue har 50000 Mk. i Indtægt, bliver Skatten $2850 + 400 = 3250$ Mk. eller $6,5\%$ af Indtægten.

Med 50000 Mk. Indtægt og 1 Mill. Mark Formue bliver Skatten 7100 Mk. ($14,2\%$). Med 100000 Mk. Indtægt og samme Formue bliver den 8600 Mk. ($8,6\%$).

Har man $\frac{1}{2}$ Mill. Mk. Indtægt og 10 Mill. Mk. Formue, stiger Skatten til 127100 Mk. eller $25,4\%$ af Indtægten. Med de dobbelte Beløb baade for Indtægt og Formue betales 277100 Mk. eller $27,7\%$ i Skat.

Disse Eksempler viser, at Forsvarsbidraget selv for middelstore Indtægter, som afledes af Formue, er en meget alvorlig Skat, og at Bidraget for Million-Indtægternes Vedkommende naar en saadan Højde (over 25%), at man vanskelig kan tænke sig Beløbet udredet, uden at Formuen angribes. Ganske vist maa det ikke glemmes, at Forsvarsbidraget betales i tre Rater, saaledes at det kan fordeles paa tre Aars Indtægt. Paa den anden Side er Forsvarsbidraget jo en Ekstraskat, der skal betales ved Siden af de ordinære personlige Skatter til Stat og Kommune. (Det tyske Folk betaler i aarlig Skat til Riget

godt 1700 Mill. Mk., til Enkeltstaterne ca. 1000 Mill. og til Kommunerne ca. 1400 Mill. Mk., altsaa i alt 4100 Mill. Mk., hvoraf godt 2000 Mill. er direkte Skatter. Ved Lovene af 1913 forøges det ordinære aarlige Skattebeløb, som foran nævnt, med ca. 200 Mill.).

Det kan ikke nægtes, at Udskrivningen af en ekstraordinær Skat som det tyske »Wehrbeitrag« er noget ganske usædvanligt. Naar ellers en Stat i Fredstid skal skaffe sig Midler til at dække saa betydelige Udgifter, som her er Tale om, er den sædvanlige Maade Optagelse af Laan. Naar man imidlertid ved denne Lejlighed er gaact en anden Vej, er en af Grundene vel nok Hensynet til Fondsmarkedet. Under de nuværende stramme Forhold paa Pengemarkedet vilde et nyt Milliardlaan utvivlsomt indvirke meget ugunstigt paa de tyske Statspapirers Kurs, som i Forvejen er trykket nok. Ved at vælge den ekstraordinære Skat har man undgaaet dette og desuden befriet Riget for en ubehagelig Forøgelse af dets Rente-forpligtelser. Men der er vel ogsaa andre Hensyn, der har været medbestemmende — og maaske afgørende. Det havde maaske næppe været muligt at gennemføre Hærudvidelsen, hvis ikke Omkostningernes Byrde i saa overvejende Grad som her blev lagt paa »the upper ten thousand«. Fra et demokratisk Synspunkt er der jo noget uhyre tiltalende i at tage en Milliard fra Besidderne af de store Formuer og sprede den ud over Landet i Form af Arbejdsløn og Leverandørfortjeneste for vide Kredse af Befolkningen. At en ekstraordinær Skat som denne har kunnet foreslaas af det tyske Riges Regering (Forlaget afveg vel i Enkeltheder, men ikke i Princippet, fra den endelige Lov), viser imidlertid, i hvilken Grad man har haft Kniven paa Struben: Hærudvidelsen ansaas for absolut nødvendig — Milliardten skulde skaffes.

Det er naturligt, at det Spørgsmaal paatrænger sig, om Vedtagelsen af det tyske Forsvarsbidrag ogsaa i Fremtiden vil bevare den Karakter af noget ekstraordinært, som Ordene i Lovens første Paragraf giver det i Øje-

blikket, — eller om det bliver et første Skridt paa en ny Bane. Det betyder jo ikke meget, at Motiverne »for at undgaa enhver Mistydning« højtideligt erklærer, at »den foreslaaede Formueafgift har en overordentlig Karakter og ikke skal gentages«. Faktum er, at efter Finansreformerne af 1906 og 1909 er det tyske Riges Skattekilder stærkt anstrængte, og det forlyder, at der forestaar en stor og kostbar Omordning af hele Hærvæsenets tekniske Side; — hvor vil man tage den næste Milliard?

A. J.
